

Bay Zoltánra emlékeznek

Munkatársunktól

Ez év nyarán, július 24-én ünnepik Bay Zoltán fizikus születésének századik évfordulóját. Ennek előkészítésére még tavaly ősszel emlékbizottság alakult. A testület július 23. és 25. között két budapesti és egy gyulavári rendezvényt szervez. Budapesten július 23-án szoboravatással, majd másnap egész napos szakmai konferenciával, július 25-én Gyulaváriban szintén egész napos programmal tisztelegnek Bay Zoltán emléke előtt. A Békés megyei településen emléktáblát avatnak az egykori fizikus professzor szülőházán, és megkoszorúzzák a sírját, majd látogatást tesznek a róla elnevezett oktatóközpontban, illetve a sarkadi Bay Zoltán iskolában.

Egyetemi gólyatábor

Munkatársunktól

A Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karára felvételt nyert hallgatók idei gólyatáborát augusztus 30. és szeptember 3. között rendezik meg a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Sima község ifjúsági táborában. A részvételi díj 6600 forint. A rendezvényről a hallgatói önkormányzatot képviselő képviselőtől lehet érdeklődni: *Bitró Teofil* (30/233-78-32), *Papp László* (70/216-97-429), *Somogyi Ferenc* (62/544-101), valamint *Kiss Róbert* (30/279-43-44).

Közgazdász-felkészítő

Munkatársunktól

Ebben az évben is megrendezi a felvételi előkészítőt szervező DFT-Budapest a hagyományos közgazdász-tábor a középiskolások számára. Augusztus 9. és 15. között Szekszárdon elsősorban azok megjelenésére számítanak, akik 2001-től egyetemi hallgatók szeretnének lenni. A hat-nyolcszoros túljelentkezés ismeretében a gazdasági felsőoktatási intézményekbe felvételizők még a tanévkezdést előtt ráhangolódhatnak életük eddigi minden bizarrabb legmagyobb megmérettetésére. A tábor a felvételi felkészülés mellett lehetőséget ad a nyári kikapcsolódásra is.

A rendezvény házigazdája az akkreditált egyetemi előkészítő évfolyamot működtető DFT-Budapest. A szervezők azoknak a középiskolásoknak a jelentkezését várják, akik gazdasági felsőoktatási intézményekbe jelentkeznek, illetve matematikából, közgazdaságtanból, vagy történelemből felvételiznek a 2000/2001-es tanévben. A szakmai programot matematikából dr. Gerőcs László, a nagysikerű Repeta című televíziós műsor létrehozója fogja össze. Az egyhetes program alapot nyújt az egész éves felkészüléshez. A napi kétszer háromórás tanulás keretében a felvételiző diákok megismerkedhetnek a típusfeladatok tárházával, melyek hozzájárulnak a sikeres felvételi vizsgához, a tábor végén pedig próbafelvételi teszt kitöltésével mérhetik le pillanatnyi tudásukat.

Jelentkezni mindennap 10 és 20 óra között a 06/30/98-41-44-es vagy a 06/20/96-18-364-es telefonszámokon lehet. A jelentkezéseket hívási sorrendnek megfelelően regisztrálják a szervezők.

Történelem felvételi a bölcsészkaron

Ki volt Nagy Imre?

Adategyeztetés – írásbeli felvételi vizsga előtt. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Az érettségi, majd az írásbeli felvételi után utolsó próbatételként a szóbeli felvételi vizsgán kell helytállniuk azoknak a diákoknak, akik egyetemen, vagy főiskolán szeretnék folytatni tanulmányaikat. A múlt heti bölcsészkar történelem szóbeli tapasztalatai azt mutatják, hogy a középiskolai történelem oktatásban vannak még hiányosságok. Van, aki csak azért jelentkezik erre a szakra, mert „kell egy papír”.

A Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának történelem szakára körülbelül ötszázan jelentkeztek az idén, igaz, sokan nem első helyen jelölték meg az itt folyó képzést. A félezer jelentkezőből 170-en kezdhetik

meg tanulmányaikat szeptemberben. A szűk és rosszul megvilágított folyosón a szóbeli vizsgára várakozó diákok közül akadt, aki az utolsó pillanatokot kihasználva két könyvvel az ölében próbálta pótolni a tudásában lévő fehér foltokat. Volt, aki rejtvényt fejtett, a többiek pedig nyugodtan beszélgettek. Megvolt rá az okuk, hiszen a legtöbbben már nagy valószínűséggel bejutottak valamelyik felsőoktatási intézménybe.

A Kárpátaljáról érkezett *Balogh Róbert* és barátja, az erdélyi *Albert József* rutinos felvételizőknek számítottak, hiszen a Szegedi Tudományegyetemen történelemből tett vizsgájuk már nem az első megmérettetésük volt az idej felvételik alkalmával. Első helyen a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának jogász szakát jelölték meg. A kárpátaljai magyar fiú nem volt ideges, hiszen a második helyen megjelölt ELTE történelem szakának felvételijén igen jó eredményt ért el, így oda biztosan bejut. Albert tudja, hogy egy történelem szakos diplomával nem sokra megy, de úgy véli, az a fontos, hogy az embernek legyen a zsebében egy „papír”.

Dr. J. Nagy László, az Újkor Egyetemes Történeti- és Mediterrán Tanulmányok Tanszék vezetője az egyik szóbeli vizsgabizottság elnöke úgy értékelte az idej felvételit, hogy a tanulók teljesítménye nem változott lényegesen a korábbi évekhez képest. Igaz, az írásbeli alapján tapasztalható volt egy kis visszaesés, több lett az öt-hat pontos dolgozat, mint tavaly.

A szóbeli feleletekből pedig kiderült, hogy a történelem oktatásban még mindig vannak hiányosságok. – Az utóbbi ötven év eseményeinek tárlásában sok zavart tapasztaltam – mondta J. Nagy László. – Ha az ötvenes évekről beszéltek, gyakran mondtak Oroszországot a Szovjetunió helyett. Az 1956-os magyarországi események kapcsán is sok hiányszóagra derült fény: egy felvételiző tudta, hogy Nagy Imre 1956 november 4-én beszédet mondott, de hogy ki volt Nagy Imre, arra nem tudott felelni. Sajnos az a tendencia figyelhető meg, hogy a történelemből felkészültebb diákok inkább a jogi karra, mintsem tanárnak, vagy történésznek jelentkeznek – foglalta össze a tapasztalatait J. Nagy László.

Arany T. János

Felmérés a fiatal diplomások helyzetéről

Magas a továbbtanulók aránya

A végzést követő egy év elteltével a fiatal diplomások hetvenkétszázaléka talált munkát tavaly. A pályakezdő fiatalok átlagkeresete nettó ötvenezer forint volt. Egyebek mellett ezt állapította meg az oktatási minisztérium felkérésére végzett vizsgálat.

Az oktatási minisztérium megbízásából felmérés készült az 1998-ban végzett fiatal diplomások munkaerőpiaci helyzetéről, s ezzel párhuzamosan a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara is vizsgálatot folytatott társas vállalkozások körében arról, milyen tapasztalatokat szereztek a cégek a pályakezdők alkalmazása terén. A fiatal diplomások életpályájának vizsgálata azt a célt szolgálja, hogy feltérképezze a hallgatók egyéni ambíciói mennyire találkoznak a munkaadók igényeivel, illetve a társadalom elvárásaival.

A vizsgálatokból kiderült, hogy a végzést követő egy év elteltével a fiatal diplomások 72 százaléka talált munkát. Ez az arány egyes egyetemi szakokon magasabb, míg például az agrár- és gépészeteknél kisebb volt az átlagosnál. A gazdasági

sakképzettségű fiatalok foglalkoztatottsága 1999-ben elmaradt a jogászok és egyes mérnöki szakmák mögött. Az állást nem találó fiatalok kisebb része munkanélkülivé vált, ezek aránya azonban mindössze öt százalék volt, amit csupán az agrármérnökök munkanélkülisége halad meg többszörösen. A munkaerőpiacról kiszoruló egy része a háztartásban maradt, illetve a diploma megszerzése után ismét tanulni kezdett.

A fiatalokat alkalmazott státuszban foglalkoztatják, jelentős részüket az ötven főnél kisebb létszámú szervezetekben. Az okleveles közgazdák és mérnökök körében azonban a nagyvállalatoknál dolgozók aránya magas. Az egyéni vállalkozók aránya viszont csekély a pályakezdők között. A fiatalok jelentős részét – több mint felét – közel egyenlő arányban az ipar, a gazdasági szolgáltatások és az oktatás foglalkoztatja. Néhány érdekesebb adat: a pedagógusoknak csak 60-70 százaléka kezdi pályáját az oktatásban, az agrármérnökök kevesebb, mint egyharmadát „szívja fel” a mezőgazdaság.

A betöltött munkakör és a képzettség összefüggésére vonatkozó kérdésekre adott

válaszokból kiderült: az egyetemi diplomások közel 11, a főiskolások 15 százaléka, az okleveles agrármérnökök közel 20 százaléka, az üzemmérnökök több mint 30 százaléka véleménye szerint munkájuk alig, vagy egyáltalán nincs kapcsolatban a képzettségükkel.

A pályakezdő fiatalok átlagosan havi nettó 55 ezer forintot kerestek 1999-ben. A férfiak 5 százalékkal kerestek többet az azonos képzettségű nőknél. A vezető beosztású dolgozók keresete 15 százalékkal volt több, mint a beosztástól dolgozó diplomásoké. A keresetek ágazatok szerinti eltéréseiben részben a piac konjunkturalis hatásai tükröződnek. Így például a számítástechnikai ágazatban a pályakezdők 7-9 százalékkal magasabb fizetést kaptak, mint az iparban. Az állami bérszabályozás nyomán viszont a kutatásban és fejlesztésben 35-38 százalékkal, a közigazgatásban 19-21 százalékkal, az oktatásban 20-25 százalékkal, az egészségügyi és szociális ellátásban pedig 30-35 százalékkal keresnek kevesebbet a fiatalok, mint az iparban.

A pályakezdők idegen nyelv-tudását jellemzi, hogy

közel 80 százaléka angolul, 53 százaléka németül, 10 százaléka franciául, 7 százaléka olaszul, 4 százaléka spanyolul, 19 százaléka pedig más nyelveken beszél. A fiatalok közel kétharmada már a diploma megszerzése utáni első évben továbbtanul. Ezt elsősorban azzal indokolják, hogy a felsőoktatásban tanulniuknál jobb specializáltabb, vagy azt kiegészítő ismeretekre van szükségük. Másik, sokszor elhangzó indok szerint a tanulattól eltérő, új sakképzettség szükséges ahhoz, hogy megfelelő munkahelyre juthassanak.

A pályakezdők alkalmazásának tapasztalatairól közel kétezer munkáltató bevonásával készített kamarai vizsgálat azt mutatja, hogy az elmúlt két évben a vállalatok egyharmada foglalkoztatott friss diplomást. A fiatalok alkalmazása iránt növekszik az igény az idegenforgalomban és az építőiparban, csökken viszont a szállítás, hírközlés és az üzleti szolgáltatások terén. A vállalatok 60 százaléka azért nem akar pályakezdőt felvenni, mert nem kívánja bővíteni a foglalkoztatottak körét, míg 25 százaléka gyakorlottabb munkaerőt keres.

Hegedűs Szabolcs

A hallgatók hetven százaléka megbukott

Jogos panasz...

Jogász hallgatóktól származó információink szerint a kétszázkilencven fős másodévfolyamból polgári jog vizsgán mintegy kétszázan buktak meg a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán. Ennek okairól kérdeztük dr. Besenyei Lajos dékánt.

A kétszázkilencven másodéves jogász hallgató közül százhatvan buktak meg az idej tanév végén, polgári jog vizsgán, a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán. A hallgatók elmondták, hogy más évfolyamokon, más tantárgyak esetében is előfordultak hasonló aránytalanságok. Erről beszélgettünk dr. Besenyei Lajossal, a kar dékánjával, a Polgári jogi Tanszék vezetőjével. – A következő számtatást kell végezni: ma lényegesen magasabb a hallgatói létszám, mint pár évvel ezelőtt. Eddig a százezer középiskolások közül húsz-, harmincezeren jutottak be a felsőoktatási intézményekbe.

Ugyanebből a százezerből most ötvenezer diákot vesznek fel. Véleményem szerint azonban a középiskolai oktatás színvonala nem emelkedett, következésképpen a második húszezer felvett hallgató gyengébb teljesítményt produkál. Így közülük az egyetemeken is több fog kihullani. – mondta el a dékán. – Itt, a karunkon elég magas a követelményszint és én mint dékán arra törekszem, hogy ezt a szintet meg emeljük. A szegedi jogászképzésnek országosan elismert hírneve van. Én nagyon szeretném, ha ebből a karból elit képzési hely alakulna ki – tette hozzá dr. Besenyei Lajos. A múlt héten, háromszázhatvan embert avattunk föl, azt hiszem, ha ennyi ember el tudta végezni az egyetemet nincsenek teljesíthetetlen követelményeink. Abban az esetben pedig, ha a hallgató úgy ítéli meg, hogy az elbírálás nem volt tisztességes, minden egyes esetet hajlandó vagyok kivizsgálni. Eddig ilyen panasz még nem érkezett hozzám.

A. T. J.

Gyógypedagógus szak indul

Gyógypedagógus szak alapítását és indítását tervezi a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kara. Az új képzés bevezetését az is indokolja, hogy a dél-alföldi gyógypedagógiai intézetekben tömegesen dolgoznak sakképzettséggel nem rendelkezők.

Elsősorban a dél-alföldi régió gyógypedagógiai intézeteiben a sakképzett munkaerő iránt jelentkező igényt igyekeznek kielégíteni a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kara azzal, hogy a tervek szerint 2001 szeptemberétől elindítja a gyógypedagógus szakot. A kar pedagógiai-pszichológiai intézetének igazgatója, dr. Varga István főiskolai tanár azt tapasztalja, hogy a térség gyógypedagógiai intézeteinek munkatársai közül csupán harminc százalék rendelkezik megfelelő sakképzettséggel. Az igazgató szerint az igényeket nem tudja kielégíteni a felsőfokú gyógypedagógiai szakembereket jelenleg egyedül képző ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolai Kar.

Ezért is döntött a szegedi intézmény a nem tanári diplomát nyújtó gyógypedagógus szak alapítása és indítása mellett. A döntésben az sem volt mellékes szempont, hogy ezzel a szegedi egyetem a pedagógus képzés teljes skáláját kínálhatná a jelentkezőknek: az ugyan-csak tervbe vett óvodapedagógus oktatástól a doktori képzésig.

A nyolc féléves képzést kezdetben levelező tagozatos formában indítják, egyebek mellett azért is, mert elsősorban azoknak a jelentkezőknek számítanak, akik jelenleg is dolgoznak a gyógypedagógia területén, de nincs sakképzettségük. A képzés során az értelmi fogyatékosok pedagógiájára és rehabilitációjára oktatják a hallgatókat, de a felnőttek utógondozására is felkészítik őket. Az oktatásba a Bárczi Gusztáv Főiskolai Kar néhány nemzetközileg hírtű szakemberét is bevonják, akik mellett pszichiáterek, pszichológusok, gyógypedagógusok és tanárok vesznek részt a képzésben. A gyakorlati foglalkozásokat a tervek szerint a tarhosi és a hódmezővásárhelyi gyógypedagógiai intézetekben tartják.

H. Sz.

Köztársasági ösztöndíj

Kevesen jelentkeztek

Munkatársunktól

A vizsgaidőszak befejezését követő napokban oktatókól és hallgatókból álló bizottság döntött arról, hogy a diákok által a köztársasági ösztöndíjra benyújtott pályázatok közül mely kérelmeket terjesztik fel a támogatást adó minisztériumhoz. Az évente meghirdetett ösztöndíjra azok a kiváló – a Szegedi Tudományegyetemen érvényes szabályzat szerint 4,50-es átlagot meghaladó – tanulmányi eredményt elért hallgatók jelentkezhetnek, akik magas szintű diákköri vagy más alkotó tevékenységet is folytatnak. Dr. Sere Lászlótól, az SZTE hallgatói ügyekért felelős rektorhelyet-

tesétől megtudtuk, hogy az intézményben 10 ezer 664 olyan nappali alap-, vagy első kiegészítő képzésben részt vevő diák tanul, akik jogosultak voltak pályázat benyújtására. Összesen 119 pályázat felelt meg a formai követelményeknek, s ezek közül 106 hallgató pályázatát terjesztette fel a bizottság a miniszternek. A rektorhelyettes szerint a jelentkezők számánál lényegesen többen pályázhatnának a támogatásra, sokan azonban vagy nem szereznek róla tudomást, vagy nem bíznak az ösztöndíj elnyerésében. Pedig ennek egy éven át folyóított havi összege a mindenkori elmúlt évi minimálbérrel egyezik meg.